

Є. Ю. Коваль, Д. Р. Мозгова

*Сумський державний педагогічний університет
імені А.С.Макаренка*

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ВІРТУАЛЬНОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ

У роботі описані теоретичні засади організації віртуального туризму в Україні. Актуальність проведеного дослідження підкреслюється тим, що на сьогоднішній день на світовому туристичному ринку виникла необхідність працювати відповідно сучасним інформаційним та інноваційним процесам, одним із яких є поява віртуального туризму. Звернено увагу на туристичні агентства і компанії, які використовують віртуальні тури як інструмент маркетингу. Автором були визначені проблеми і виклики з якими стикається фізичний туризм і окреслені перспективи розвитку віртуального туризму.

Ключові слова: *віртуальний туризм, віртуальні тури, туризм, туристична діяльність.*

The paper describes the theoretical foundations of the organization of virtual tourism in Ukraine. The relevance of the study is emphasized by the fact that today the world tourism market has a need to work in accordance with modern information and innovation processes, one of which is the emergence of virtual tourism. Attention is drawn to travel agencies and companies that use virtual tours as a marketing tool. The author also identified problems and challenges faced by physical tourism and identified prospects for the development of virtual tourism.

Keywords: *virtual tourism, virtual tours, tourism, tourist activity.*

Постановка проблеми. Розробка та імплементація новітніх інформаційних технологій у світі відзначилась на всіх сферах економіки, в тому числі на туристичному секторі. На сьогоднішній день туристична сфера представляє собою світову ІТ-мережу, де співпрацюють авіаперевізники, мережі готелів та багато атракційних туристичних об'єктів. Завдяки широкому розгалуженню Інтернет мереж, туризм змінив свого споживача з реального на віртуальний. Віртуальна реальність в туризмі є одним із найбільш перспективних інструментів демонстрації всіх туристичних об'єктів, курортів, готелів, музеїв, архітектурних та культурних пам'яток історії.

Мета роботи – дослідити потенціал віртуального туризму в Україні, виклики і загрози, які потенційно існують на ринку віртуального туризму, проаналізувати перспективи подальшого розвитку.

Виклад основного матеріалу. Україна має великий потенціал для віртуального туризму завдяки своїй багатогранній культурі, історичним пам'яткам та природним пейзажам. Деякі організації та стартапи вже розробляють віртуальні тури по визначених місцях в Україні. Це дозволяє відвідувачам насолоджуватися красою Карпат, дивуватися архітектурою Львова або досліджувати історичні місця Києва.

Туризм – тимчасовий виїзд особи з місця постійного проживання з оздоровчою, пізнавальною, професійно-діловою чи іншою метою без здійснення оплачуваної діяльності в місці перебування [2].

Туризм проявляється як форма суспільного споживання специфічних благ, послуг та товарів, що об'єктивно розвинулась унаслідок соціологізації відтворювальної функції, утворивши галузь діяльності зі створення цього специфічного продукту та організації його споживання, яка за кінцевим призначенням та характером діяльності належить до споживчих галузей господарства.

Таким чином, туризм – це сфера людської діяльності, пов'язана з подорожами та мандрівками людей, що виконує ряд функцій політичного, економічного, культурного характеру, які виявляються як на рівні окремої особистості, так і на рівні суспільства в цілому. Для того, щоб сформулювати повне визначення поняття «туризм», необхідно розглянути багатоаспектність туризму і його взаємодію з

іншими видами діяльності [2]. Відсутність єдиних визначень утрудняє вивчення туризму як учбової дисципліни. Вивчення туризму з наукової точки зору з недавніх пір привернуло увагу учених багатьох областей знань.

Віртуальний туризм надає можливість людям, які не можуть фізично відвідати певні місця, побачити їх зсередини і відчувати атмосферу [3]. Він також може бути корисним для тих, хто планує майбутні фізичні подорожі, оскільки він дозволяє попередньо ознайомитися з місцем та визначити свої пріоритети.

Віртуальний туризм – це форма туризму, в якій люди можуть відвідати різні місця та досліджувати нові середовища за допомогою віртуальних технологій. Він надає можливість віртуально подорожувати, не виходячи з дому або місця перебування, за допомогою комп'ютерів, смартфонів, планшетів або спеціальних пристроїв, таких як віртуальна реальність або доповнена реальність.

На даний момент можна простежити декілька загальних тенденцій щодо розвитку віртуального туризму в Україні. Загалом, спостерігався загальний зріст інтересу до туризму, який став підставою для розвитку віртуальних турів. Туристи почали більше відкривати свою власну країну і виявляти інтерес до відомих і менш відомих місць [1]. Зі зростанням доступу до Інтернету та розвитком віртуальної реальності, віртуальні тури стали більш доступними та захоплюючими. Розвиток сучасних технологій дозволяє створювати якісний віртуальний контент для туристів.

Туристичні агентства та компанії в Україні почали використовувати віртуальні тури як ефективний інструмент маркетингу для привертання туристів. Вони створюють віртуальні тури для рекламування регіонів, готелів та атракціонів [1].

Варто також зазначити, що пандемія значно обмежила можливість фізичного подорожування, що змусило багатьох людей шукати альтернативні способи подорожей. Віртуальний туризм став одним із способів задоволення подорожньої жаги під час карантину [2].

Для розвитку віртуального туризму важливо мати високоякісну інфраструктуру для створення та розповсюдження віртуального контенту. Розвиток цієї інфраструктури в Україні може сприяти подальшому зростанню віртуального туризму.

За останні роки віртуальний туризм отримав певну популярність в Україні, і його розвиток може продовжуватися за умови підтримки з боку туристичних організацій, регіональних влад та технологічних компаній. Доцільно слід продовжувати досліджувати цю галузь для виявлення нових можливостей та викликів, які може принести віртуальний туризм в Україні [4].

Розвиток віртуального туризму в Україні створює нові можливості для просування туристичного потенціалу країни, підвищення туристичного інтересу та розширення аудиторії.

Водночас, варто зазначити, що розвитком віртуального туризму в Україні займаються різні групи і організації. Багато туристичних агентств і компаній в Україні включили віртуальні тури в свої послуги [4]. Вони створюють віртуальний контент для просування туристичних об'єктів та привертання клієнтів.

Крім цього, деякі регіональні влади та організації, що пропагують туризм в різних регіонах України, активно працюють над створенням віртуальних турів для привертання туристів [5]. Технологічні стартапи і компанії, які спеціалізуються на віртуальній реальності, архітектурній візуалізації та розробці віртуальних інтерактивних платформ, активно займаються розробкою віртуальних турів в Україні.

Музеї, історичні об'єкти та інші культурні установи в Україні почали створювати віртуальні тури, які дають можливість відвідувачам дізнатися більше про їхню історію та експозиції в онлайн-режимі [1].

Вищі навчальні заклади та дослідницькі інститути можуть також бути задіяні в розвитку віртуального туризму через дослідження та розробку технологій, пов'язаних з віртуальною реальністю.

В Україні існують спільноти та індивідуальні фахівці, які зацікавлені у розвитку віртуального туризму. Вони можуть волонтерити або співпрацювати з різними проектами.

Висновки. Отже, розвиток віртуального туризму в Україні є актуальним і перспективним напрямком, і він залежить від активності та співпраці всіх цих груп і організацій. Крім цього, варто зазначити, що розвиток віртуального туризму в Україні залежить від багатьох факторів, які треба враховувати під час дослідження перспектив розвитку українського туристичного ринку.

Віртуальні екскурсії можуть допомогти зберегти та представити культурну спадщину та історичні об'єкти для майбутніх поколінь. Віртуальні екскурсії можуть вплинути на галузь туризму, оскільки деякі подорожні можуть обирати віртуальні подорожі як альтернативу фізичному туризму.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Давидова О. Г. Особливості застосування інновацій у розвиток туристичної галузі України. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка*. (Серія «Економіка»). 2015. № 7 (172). С. 65-69.
2. Дичковський С. І. Інкорпорація віртуальних практик в систему віртуального туризму. *Культура і сучасність*. 2019. № 2. С. 16-24.
3. Козубова Н. В. Туристичні послуги як об'єкт ринкових відносин в Україні. *Інноваційна економіка*. 2014. № 2. С. 137–143.
4. Манько А. В., Орлик О. В. Інструменти та механізми віртуального туризму. *Інформаційні технології в економіці і управлінні : зб. наук. студ. праць*. Одеса: ОНЕУ, 2019. Вип. 1. С. 119–125.
5. Шамлікашвілі В. А. Віртуальний туризм як новий вид туризму. *Креативна економіка*. 2014. № 10 (94). С. 128-138.